

Dosarul nr. 2ra-1319/22
2-20112732-01-2ra-19092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – G. Grozav
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Anton, O. Cojocaru, A. Panov

ÎNCHEIERE

25 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ivan Chiulju,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Ivan
Chiulju împotriva lui Alexei Chiulju și Nadejdei Mazur cu privire la recunoașterea
contractului de vânzare-cumpărare drept nul, cu readucerea părților în poziții inițiale
și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins apelul declarat de către Ivan Chiulju și s-a menținut hotărârea din 05
octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 14 septembrie 2020 Ivan Chiulju a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Alexei Chiulju și Nadejdei Mazur, prin care a solicitat recunoașterea
contractului de vânzare-cumpărare drept nul, cu readucerea părților în poziții inițiale
și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că în anul 1981 s-a căsătorit cu
Nadejda Mazur. Din această căsătorie au doi copii, fiul Alexei Chiulju și fiica Olga
Popov (Chiulju).

În perioada căsătoriei cu Nadejda Mazur, prin decizia Primăriei nr. 2/4 din 28
februarie 1989 a primit în folosință un teren cu suprafață 0,06 ha, situat pe adresa
mun. Chișinău, or. XXXX, str. XXXX, cu nr. cadastral XXXX, cu drept de
construcție. Ulterior, la 18 februarie 1998 a divorțat de Nadejda Mazur.

În perioada anului 2010 a edificat cu forțe proprii pe terenul nominalizat o
casă de locuit cu suprafață de 95,38 m.p., în care locuia și Nadejda Mazur.

Pe parcurs fosta soție și-a refăcut viața personală și a început să locuiască în
aceiași casă cu un alt bărbat.

După o perioadă de timp, fiica i-a comunicat că concubinul mamei sale are intenția de a obține această casă și acesta a convins-o pe Nadejda Mazur să reînregistreze dreptul de proprietate pe numele său. Astfel, cunoscând circumstanțele care urmau să fie întreprinse cu casa respectivă, a decis să înregistreze casa pe numele fiului Alexei Chiulju, cu scopul de a proteja casa de concubinul fostei soții. De asemenea, atât fiica Olga Popov (Chiulju), cât și fiul Alexei Chiulju l-a asigurat că va avea dreptul să locuiască în casa respectivă și la necesitate îl va ajuta cu medicamente.

Reclamantul a menționat că dovada de înstrăinare a bunului cu scopul menționat, este suma prevăzută în contract de 50 000 lei pentru casă și teren, astfel fiecare din soți urma să primească câte 25 000 lei, o sumă simbolică în comparație cu prețul real al casei de locuit respective, care conform evaluării efectuate de Cadastrul bunurilor imobile constituie suma de 259 670 lei.

La scurt timp după semnarea contractului de vânzare-cumpărare a depistat că lăcata de la intrare în casă a fost schimbată, și lucrurile sale au fost scoase după ușă, atunci a înțeles că a fost înșelat de fiică și fosta soție.

La moment nu are acces în propria casă din motiv că Nadejda Mazur creează impedimente în folosirea casei, fapt ce probează că contractul de vânzare-cumpărare este unul fictiv, pe motiv că nu fiul ce a devenit proprietar al bunului locuiește în casă, dar mama acestuia care a pus la cale planul de deposedare de casa respectivă.

Până în prezent suma de 25 000 lei în urma încheierii contractului de vânzare-cumpărare nu a primit-o.

Astfel toate adresările sale către Alexei Chiulju au fost lăsate fără răspuns sau acesta răspunde într-un mod evaziv și refuză în achitarea contravalorii casei, refuză în îndeplinirea obligațiilor sale și mai mult refuză a rezilia contractul și a restitui imobilul.

Reclamantul a indicat că contractul respectiv nu avea intenția de a produce efecte juridice, deoarece scopul acestuia era să împiedice să ajungă casa în proprietatea concubinului soției. Astfel, prețul indicat în contract a fost unul simbolic, fapt care demonstrează că contractul de vânzare-cumpărare este unul fictiv și urmează a fi lovit de nulitate absolută. Acest lucru poate fi demonstrat de fostul soț al fiicei sale, Popov Vitalie.

Reclamantul Ivan Chiulju a solicitat constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare a imobilului încheiat la 05 august 2016 între Ivan Chiulju și Nadejda Mazur în calitate de vânzător și Alexei Chiulju în calitate de cumpărător, cu readucerea părților în poziție inițială, câte ½ cotă parte din bunul imobil lui Ivan Chiulju și ½ cotă parte Nadejdei Mazur și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 05 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Chiulju împotriva lui Alexei Chiulju și Nadejdei Mazur cu privire la recunoașterea contractului de vânzare-cumpărare drept nul, cu readucerea părților în poziții inițiale și încasarea cheltuielilor de judecată ca fiind neîntemeiată. (f.d. 162, 166-172, vol. I)

Ivan Chiulju, în termen, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 05 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Ivan Chiulju și s-a menținut hotărârea din 05 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 214, 215-220, vol. I)

În susținerea concluziei sale instanța de apel a reținut că contractul de vânzare-cumpărare nr. 1914 din 05 august 2016 a fost încheiat cu intenția de a produce efecte juridice, iar Ivan Chiulju nu a probat caracterul fictiv al contractului contestat, or, părțile contractante au cunoscut cu certitudine care sunt efectele juridice ale contractului, le-au dorit și prin aplicarea semnăturilor olografe, autentificate de către notarul, și-au exprimat voința în acest sens pe propria răspundere.

Astfel, dispunând respingerea acțiunii, instanța de apel a constatat că instanța de fond just a menționat că în coroborare cu prevederile articolelor 199, 200, 201 din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019), condițiile esențiale pentru valabilitatea oricărui act juridic civil se împart în condiții de fond și de formă. Cerințele cu privire la consimțământ, capacitate, obiect și cauză (condiție prevăzută de legiuitor până la modernizarea Codului civil și la momentul semnării contractului de vânzare – cumpărare din speță) reprezintă condiții de fond, iar cele ce se referă la modalitatea de exteriorizare a manifestării de voință, cum este cerința autentificării, sunt condiții de formă.

La data de 23 august 2022 Ivan Chiulju a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 05 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată. (f.d. 4-8, vol. II)

În motivarea recursului recurentul a invocat că temeiurile de fapt și de drept a instanței de apel de respingere a apelului sunt ilegale, ori a explicat că niciodată nu ar fi înstrăinat casa în care locuiește, fapt confirmat prin suma simbolică din contract de 25 000 lei.

De asemenea, recurentul a invocat că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, iar prin aplicarea greșită a legislației instanța a adus atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, și anume, dreptului la proprietate, dreptului la un proces echitabil.

În conformitate cu articolul 433 lit. a), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecătii este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Completul constată că, în speță, cererea de recurs este îndreptată împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă. De asemenea, aceasta este depusa de către Ivan Chiulju, care are calitatea procesuală de reclamant și este îndreptățit să o conteste, nefiind depusă repetat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 26 mai 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a fost expediată în adresa avocatului Vescu Adrian, care reprezintă interesele lui Ivan Chiulju prin poștă electronică la 13 iulie 2022. (f.d. 222, vol. I)

Recursul, declarat la 23 august 2022 de către Ivan Chiulju, este în termen.

La data de 19 septembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a notificat participanților copia recursului motivat, explicându-le dreptul de a depune referință asupra criticilor formulate în recurs.

La 18 octombrie 2022 Alexei Chiulju, reprezentat de avocatul Iurie Bucliș, a depus referință, solicitând a considera inadmisibil recursul depus de către Ivan Chiulju.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de către Ivan Chiulju, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Ivan Chiulju, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Ivan Chiulju și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ivan Chiulju, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ivan Chiulju împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas